

Design thinking in de praktijk (K1231)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Werkt samen aan een innovatieve oplossing voor een vraagstuk uit de beroepspraktijk	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een multidisciplinair team aan een innovatieve oplossing voor een vraagstuk uit de beroepspraktijk. De beginnend beroepsbeoefenaar volgt hierbij de stappen van design thinking. Deze manier van ontwerpen vraagt binnen elke stap een creatieve en innovatieve denk- en werkwijze en inlevingsvermogen van de beginnend beroepsbeoefenaar. Hij moet steeds uitgaan van de wensen en behoeften van de eindgebruiker. De werkzaamheden zijn wisselend van aard en worden pas duidelijk gedurende het proces. Het begin- en eindpunt is afhankelijk van het vraagstuk en oplossingen die het team bedenkt. Complicerende factor is verder de onderlinge afhankelijkheid, de beginnend beroepsbeoefenaar verbindt zijn eigen kennis, vaardigheden en talenten aan kennis en vaardigheden en talenten van teamleden. Hij beschikt over kennis en vaardigheden van creatieve technieken en onderzoeksmethoden om te komen tot innovatieve oplossingen.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar voert de werkzaamheden samen met teamleden uit. Hij is verantwoordelijk voor zijn eigen bijdrage aan het designproces en gedeeld verantwoordelijk voor het resultaat van het ontwerpproces.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examiner kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Verkent en (her)definieert de onderzoeksvraag uit de beroepspraktijk	De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt met het team het praktijkvraagstuk vanuit het perspectief van de eindgebruiker, onderzoekt de context, verzamelt wensen en behoeften, stelt vragen, observeert de situatie en analyseert de informatie om het vraagstuk af te bakenen en te herdefiniëren.	De beginnend beroepsbeoefenaar verkent het praktijkvraagstuk vanuit het perspectief van de eindgebruiker, luistert aandachtig naar betrokkenen, combineert verzamelde informatie tot een samenhangend beeld, brengt proactief inzichten in en luistert actief naar teamleden.	De wensen en behoeften van eindgebruikers zijn geïnventariseerd. Het praktijkvraagstuk is op basis hiervan afgebakend en gedefinieerd.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Verkent ideeën en oplossingen	De beginnend beroepsbeoefenaar bedenkt oplossingen voor praktijkvraagstukken, luistert naar collega's, brengt eigen kennis en vaardigheden in, gebruikt creatieve technieken zoals brainstormen en draagt bij aan het selectieproces van de beste, op wensen en behoeften van eindgebruikers afgestemde oplossing.	De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt ideeën vanuit het perspectief van de eindgebruiker, legt oplossingen helder uit, luistert aandachtig naar teamleden en onderbouwt overtuigend zijn keuze voor de beste oplossing door passende technieken toe te passen bij het verkennen en wegen van opties.	Er zijn verschillende ideeën en oplossingen bedacht en vergeleken. Er is een oplossing of idee gekozen om uit te werken.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt de gekozen oplossing uit	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt de gekozen oplossing uit met teamleden, benut vakkennis en talenten, controleert eigen werk en dat van anderen, bespreekt knelpunten en vraagt om verduidelijking, en draagt bij aan het bedenken en uitvoeren van verbeteringen op basis van wensen en behoeften.	De beginnend beroepsbeoefenaar zet proactief zijn vakkennis, vaardigheden en talenten in, werkt constructief samen met teamleden, bespreekt tijdig knelpunten, vragen en mogelijke aanpassingen en levert een actieve bijdrage aan verbeteringen of aanpassingen.	De oplossing of het idee voor een product of dienst is uitgewerkt in de vorm van een prototype of plan.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Test de oplossing	De beginnend beroepsbeoefenaar test oplossingen in de praktijk, stelt criteria vast, onderzoekt of de oplossing voldoet en aansluit bij gebruikerswensen, presenteert en demonstreert indien nodig, stelt vragen, analyseert bevindingen, legt resultaten vast en werkt samen met teamleden aan verbeteringen.	De beginnend beroepsbeoefenaar kiest realistische voorwaarden op basis van eindgebruikerswensen, selecteert een passende en uitvoerbare testmethode, luistert actief naar betrokkenen, analyseert bevindingen en trekt logische conclusies, en werkt doelgericht samen met teamleden aan verbeteringen.	Er is getest of de oplossing voldoet aan de voorwaarden en verwachtingen. De oplossing is waar nodig aangepast.

Werkproces: D1-K1-W5			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Presenteert de definitieve oplossing of het plan	De beginnend beroepsbeoefenaar presenteert in samenwerking met teamleden de oplossing aan eindgebruikers, betrokkenen en belangstellenden, licht het proces en de gemaakte keuzes toe en beantwoordt vragen over het praktijkvraagstuk tot de definitieve oplossing.	De beginnend beroepsbeoefenaar maakt passende keuzes voor inhoud en presentatie, geeft een heldere presentatie en beantwoordt vragen respectvol en deskundig.	De definitieve oplossing is gepresenteerd.

Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl